

श्री साईसच्चरित

॥ अथ श्रीसाईसच्चरित ॥ अध्याय ८ वा ॥

॥श्री गणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ श्रीसीतारामचंद्राभ्यां नमः ॥ श्रीसद्गुरुसाईनाथाय नमः ॥ मागील अध्यायीं जाहलें कथन । कैसे साई हिंदू वा यवन । काय त्या शिरडीचें भाग्य गहन । जें निजस्थान बाबांचें ॥१॥ कै से बाबा आरंभी पोर । पुढे जाहले वेडे फकिर । कैसी बनविली बाग सुंदर । मूळच्या उखर स्थळाची ॥२॥ कैसा कालें करुन पुढा । त्याचि जागेवर जाहला वाडा । धोती पोती खंडयोग गाढा । वर्णिला निधडा बाबांचा ॥३॥ झिजवूनियां निजकाय । बाबांनीं साहिले कैसे अपाय । भक्तकैवारी साईराय । वर्णू मी काय तयांतें ॥४॥ आतां ऐका नरजन्माचें महिमान । साईच्या भैक्ष्यवृत्तीचें वर्णन । बायजाबाईचें संतसेवन । बाबांचें भोजनकौतुक ॥५॥ तात्या बाबा म्हाळसापती । तिघे कैसे मशिदीं निजती । कैसे खुशालचंदाचे गृहा जाती । रहात्याप्रती समर्थ ॥६॥ प्रत्यहीं उदय प्रत्यहीं अस्त । वर्षानुवर्षे जाहलीं फस्त । अर्धा जन्म निद्रितावरथ । उरलाही स्वस्थ भोगवेना ॥७॥ बाळपणी क्रीडासक्त । तरुणपणीं तरुणीरक्त । वृद्धापकाळीं जराग्रस्त । सदैव त्रस्त व्यधींनीं ॥८॥ जन्मासी येऊनि पुष्ट होणें । श्वासोच्छ्वास करीत राहणें । दीर्घायुष्यवरी वांचणें । हें काय केंणें या जन्मीं ॥९॥ परमात्मप्राप्ति हेचि साची । इतिकर्तव्यता नरजन्माची । नाती श्वानसूकरादिकांची । जीविकाचि काय उणी ॥१०॥ श्वानेही आपुलीं पोटं भरितीं । प्रजोत्पादन यथेष्ट करितीं । तेथे नरदेहाचीच काय महती । साम्यस्थिती उभयतां जैं ॥११॥ आहार-निद्रादि चतुष्टय । यांतचि होतां आयुष्यक्षय । मग श्वानां-मानवां भेद काय । करा निर्णय विवेकें ॥१३॥ हीच जरी नरदेहसफलता । तरुजन्मीं काय न्यूनता । भस्त्राही करी श्वासोच्छ्वासता । शरीरपुष्टता श्वानांही ॥१४॥ मनुष्यप्राणी मुक्त आहे । तो निर्भय तो स्वतंत्र पाहे । तो शाश्वत ही जाणीव राहे । सफलता हे जन्माची ॥१५॥ आला कोटूनि आहे कोण । नरजन्माचें काय कारण । एथील बीज जाणे तो प्रवीण । त्यावीण शीण मग सारा ॥१६॥ जैसी नंदादीपाची ज्योती । एकचि दिसे आदिअंतीं । परी वेगळी क्षणाक्षणाप्रती । तैशीच स्थिति देहाची ॥१७॥ बाल्य-तारुण्य-वार्धक्यावस्था । या तों प्रकट जनां समस्तां । परी येती जाती स्वभावता । कोणा न कळतां कदाही ॥१८॥ दिसे तीच तत्क्षणीं नासे । अपरिमित तरी एकचि भासे । तैसाचि देह जो या क्षणीं असे । क्षणांतीं नसे पूर्वील ॥१९॥ देह मळमूत्रांची न्हाणी । श्लेष्म-पूय-लाळींची घाणी । मरण ठेविलें क्षणोक्षणीं । कुलक्षणी मोठा हा ॥२०॥ जें हें कृमिकीटकांचें घर । नाना रोगांचें आगर । अश्वत्थ आणि क्षणभंगुर । तें हें शरीर मानवी ॥२१॥ मांसशोणितस्नायूंचा गाडा । तो हा अस्थि-चर्माचा सांगाडा । मूत्र-पुरीष दुर्गंधीचा राडा । जीवा खोडा प्रत्यक्ष ॥२२॥ त्वचा मांस रुधिर स्नायू । मेद मज्जा अस्थि वायू । अमंगल अंगें उपस्थ पायू । ते अल्पायु हे काया ॥२३॥ ऐसा अमंगल आणि नश्वर । नरदेह जरी क्षणभंगुर । तरी मंगलधाम श्रीपरमेश्वर । हातीं येणार एणेंचि ॥२४॥ सदैव लागलें जन्म-मरण । कल्पनेचेंचि भय दारुण । नाही लागतां कानाला कान । प्राण हा निघून जाईल ॥२५॥ कोण लक्षी दिवसराती । किती येती आणिक जाती । मार्कडेयाच्या आयुष्यें जन्मती । तयांही कालगति चुकेना ॥२६॥ ऐसिया क्षणभंगुर नरदेही । पुण्यश्लोक कथावार्ताही । गेला काळचि पडे संग्रहीं । तद्विरहित तो व्यर्थ ॥२७॥ हीच जाणीव झालिया निश्चित । हेंचि जन्मा आल्याचें हित । परी हा विश्वास नाही पटत । अनुभवाव्यतिरिक्त कोणाही ॥२८॥ परी यावया हा अनुभव । करूं लागे अभ्यास विभव । तरी शाश्वत सुखार्थी हा जीव । तेणें हें वैभव साधावें ॥२९॥ दारा सुत वैभव वित्त । पृथ्वी

समुद्रवलयांकित । ईश्वरकृपे इतुकेंही प्राप्त । तरी तो अतृप्त मानसीं ॥३०॥ शाश्वत सुख आणि शांति ।
हेंच ध्येय ठेवुनि चितीं । भूतीं भगवंत हे एक उपास्ति । परमप्राप्तिदायक ॥३१॥ त्वचा मांस रुधिर हाडां ।
जोडुनि केला हा देहसांगाडा । परमार्थाचा प्रत्यक्ष खोडा । ममत्व सोडा तयाचें ॥३२॥ मानावा तो केवळ
चाकर । नका बैसवूं त्या डोक्यावर । लाड न पुरवा निरंतर । नरकद्वार करु नका ॥३३॥ निर्वाहापुरतें
अन्न आच्छादन । तैसेंच तात्पुरते लालन पालन । लावा अध्यात्मिक उन्नतीलागून । जन्ममरण चुकवावया
॥३४॥ जन्ममरणादि अनर्थात्मक । प्रतिक्षण विनाशोन्मुख । कैसें क्षणिक याचें सुख । निरंतर असुख जो
॥३५॥ जैसी विद्युल्लता पाहीं । आतां आहे आतां नाहीं । क्षणिक सांगर - तरंगता ही । विचार कांहीं
करावा ॥३६॥ देहगेहापत्य स्त्री जन । हीं सर्व नाशिवंत जाणून । मातापित्यांसी खांदां वाहून । स्वयें जो
आपण उमजे ना ॥३७॥ मेल्यामार्गे खुशाल मरे । फिरे जन्म - मरणांचे फेरे । परी तें कोण्या गुणें आवरे
। विचार न करी क्षणभरी ॥३८॥ करितां नित्य कुटुंबाची भर । आयुष्य जातसे भराभर । काळ
आयुष्यगणनातत्पर । कर्तव्यविसर त्या नाहीं ॥३९॥ भरतां अखेरची घडी । मग तो थांबेना एक चिपडी ।
धीवर जैसा जाळें ओढी । मरणी तडफडी जीव तैसा ॥४०॥ महद्भाग्याच्या परवडी । वेंचूनियां
पुण्यकोडी । लाधली नरदेहाची जोडी । घडीनें घडी साधावी ॥४१॥ करुं जातां भगीरथ युक्ति । या
नरदेहाची नाहीं प्राप्ति । केवळ अदृष्टें ये अवचट हातीं । व्यर्थचि मार्तीत मिळवा ना ॥४२॥ पुढील जन्मीं
करुं म्हणतां । एकदां हा हातींचा जातां । पुढें हाचि येईल ही निश्चितता । ऐसें मानिता तो मूर्ख ॥४३॥
कितीएक पापी देहवंत । होऊनि शुक्र - बीजसमन्वित । योनिद्वारासी होती प्राप्त । शरीरग्रहाणार्थ निजकर्म
॥४४॥ कितीएक ते त्याहूनि अधम । असतां जंगमवर्गी जन्म । मागुती स्थावरभाव परम । यथाकर्म प्राप्त
त्यां ॥४५॥ जेणें जैसें उपार्जिलें ज्ञान । जयाचें जैसें कर्मानुष्ठान । तदनुसार तया शरीरग्रहण ।
श्रुतिप्रमाण हा योग ॥४६॥ 'यथाप्रज्ञं हि संभवा' । वदे श्रुति माय अतिकणवा । जैसा जयाचा विज्ञानठेवा ।
जननही जीवा तैसेंच ॥४७॥ अर्तक्य ईश्वरी विंदान । अशक्य तयाचें संपूर्ण ज्ञान । अंशमात्रें लाधे जरी
कवण । एक तो धन्य नरदेह ॥४८॥ परमभाग्यें हा नरजन्म । महत्पुण्यें ब्राह्मणवर्ण । ईशकृपें साईचे चरण
। लाभ हा संपूर्ण अलभ्य ॥४९॥ आहेत जरी नाना योनी । मानवचि श्रेष्ठ सर्वाहुनी । आलों कोठुनी
निर्मिले कोणीं । विवेक - श्रेणी मानवीच ॥५०॥ इतर योनी हें न जाणती । उपजती तैसा नाश पावती ।
भूत भावी वर्तमान गति । ईश्वरस्थिती नेणती ॥५१॥ म्हणोनि हा नरदेह निर्मून । ईश्वर झाला आनंदसंपन्न
। की विवेकवैराग्यातें वरुन । नर मद्भजन करील ॥५२॥ विनाशी नर करितां साधन । होईल अविनाशी
नारायण । नरदेहासम साधनसंपन्न । दुजा न आन ये सृष्टीं ॥५३॥ गारुडी स्वयें मोठा चतुर । खेळ न
करी अज्ञानियासमोर । जाणे कुशलतेचें वर्मसार । तो प्रेक्षकसंभार अपेक्षी ॥५४॥ तैसाचि पशु - पक्षी -
वृक्षसंभार । जीवजंतु निर्मूनि अपार । सखेदाश्चर्य परमेश्वर । लीलानिःसार गमली त्या ॥५५॥ अफाट हा
ब्रह्मांडविस्तार । चंद्र सूर्य तारा भार । निर्मित्याच्या कौतुकाचा विचार । लवभर कोणीही करीना ॥५६॥ हा
सर्व खेळ करण्याआंतु । माझा जगदीशाचा काय हेतु । ये अर्थीची निश्चयमातु । एकही तंजु जाणेना
॥५७॥ माझी अतुल वैभवसमृद्धि । जाणील ऐसा कुशाग्रबुद्धि । प्राणी निर्मिला नाहीं तदवधि । विफल
त्रिशुद्धि मम कार्य ॥५८॥ ऐसें जाणुनि जगदीशें । निर्मिला प्राणी मानववेषें । की जो सारासार बुद्धिवशें ।
मज सामर्थ्यें जाणील ॥५९॥ अगाध माझें वैभव तैशीच माझी शक्ति अपूर्व । माझ्या मायेचा हा खेळ सर्व ।
आश्चर्यपूर्वक तो जाणे ॥६०॥ तोचि करील ज्ञानसंपादन । मच्चितन आणि मदवलोकन । तोचि हाईल
आश्चर्यसंपन्न । होईल तें पूर्ण खेळ माझा ॥६१॥ प्रेक्षकांची जी आनंदसंपन्नता । तीचि मज माझे खेळाची
सांगता । पाहूनि माझी जगन्नियंतृता । नर कृतार्थता मानील ॥६२॥ काम्यकर्म द्रव्योपार्जन । एतदर्थ न

शरीरपोषण । यावज्जीव तत्त्वज्ञानसंपादन । हेच जीवनसाफल्य ॥६३॥ तत्त्व तेंचि जें अभेदज्ञान । तेंचि
उपनिषद्ब्रह्मज्ञान । तेंचि परमात्मोपासन । तेंचि तो भगवान भक्तांचा ॥६४॥ गुरु ब्रह्म नव्हेत दोन । झालें
जया हें अभेद ज्ञान । हीच भक्ती घडतां जाण । मायातरण सुगम जें ॥६५॥ जे श्रद्धावंत पुरुष योग्य ।
संपादिती ज्ञान वैराग्य । हें आत्मतत्त्वचि निजभोग्य । भक्त सभाग्य ते जाणा ॥६६॥ स्वस्वरूपाचें जें अभान
। तें अज्ञान निरसल्यावीण । स्वयें कृतार्थ मानी जो आपण । प्रतिबंध विलक्षण हा एक ॥६७॥ ज्ञान आणि
अज्ञान । दोनी हे विकार अविद्याजन्य । कांटियानें कांटा फेडून । तैसीं उडवून द्या दोनी ॥६८॥ ज्ञानानें
दूर करा अज्ञान । ज्ञानाज्ञानातीत होऊन । निर्मळ स्वस्वरूपावस्थान । हें एक पर्यावसान नरजन्मा ॥६९॥
न करितां स्नेहाची रांगोळी । अज्ञानतमाची काजळी । 'मी मम' या वातीची होळी । ज्ञान न पाजळी
निजप्रभा ॥७०॥ नरदेहगत जें जें कार्य । असो निवार्य वा अनिवार्य । हें तों सर्व बद्धिकर्तव्य । निश्चयप्राय
जाणावें ॥७१॥ नाही आपणा दुजें काम । स्वस्थ भोगावें ऐश्वर्य आराम । अथवा चिंतावें रामनाम । होऊं
निष्काम निश्चित ॥७२॥ शरीरेंद्रिय - मन - बुद्धि । या तों सर्व आत्म्याच्या उपाधी । इहींची आत्मा भोक्तृत्व
आपादी । स्वयें अनादि अभोक्ता ॥७३॥ आत्म्याचें भोक्तृत्व औपाधिक । स्वयें अभोक्ता स्वाभाविक ।
शास्त्रन्याय अन्वय-व्यतिरेक । प्रमाण देखा ये अर्थी ॥७४॥ हें एक जाणोनि निजवर्म । बुद्धीसि सोंपावें
प्राप्तकर्म । तिचे हातीं मनाचे धर्म । स्वयें निष्कर्म वर्तावें ॥७५॥ स्वधर्माचें अनुष्ठान । सदैव
आत्मानात्मचितन । हेंचि नरजन्माचें पर्यावसान । समाधान स्वरूपी ॥७६॥ नाही नरदेहापरी आन । चारी
पुरुषार्थ साधाया साधन । जो नर अभ्यासपरायण । तो नारायणपद पावे ॥७७॥ म्हणूनि झालें न जो
शरीरपतन । आत्मज्ञानार्थ करा यत्न । नरजन्माचा एकही क्षण । उपेक्षून टाकूं नका ॥७८॥ समुद्रीचें
क्षारोदक । मेघाहातीं पडतां देख । होतें जैसें गोड पीयूख । तें सुख जडतां गुरुपायी ॥७९॥ ऐशिया
नरदेहाची सद्गती । गुरुविना नकळे कवण्याप्रती । गुरुचि जेव्हां धरती हातीं । तेंचि उद्धरती जड जीव
॥८०॥ मंत्र तीर्थ देव द्विज । ज्योतिर्वेद आणि भेषज । तैसेचि सातवे गुरुराज । भावना काज यां अवधियां
॥८१॥ जयांच्या ठायीं जैशी भावना । सिद्धीही तैशीच त्याप्रमाणा । वेग जैसा अधिक उणा । सिद्धीही
जाणा तैशीच ॥८२॥ बद्धास करिती मुमुक्षु संत । मुमुक्षूचा करिती मुक्त । अव्यक्ताचे होऊनि व्यक्त ।
परोपकारार्थ हें करिती ॥८३॥ कार्य नव्हे जें व्याख्यानें पुराणें । सुकर होई तें सत्पुरुषाचरणें । तयाचें
हालणें चालणें । उपदेशणें निःशब्द ॥८४॥ क्षमा शांति निःसंगता । भूतदया परोपरकारता । इंद्रियनिग्रह
निरहंकारता । यांचा आचरता दुर्लभ ॥८५॥ जें न लाभे पढतां ग्रंथ । सुलभ तें पहातां एक क्रियावंत ।
करी जें न तारागण अनंत । संपादी भास्वत एकला ॥८६॥ तैसेचि हे उदार संत । सहज क्रिया त्यांच्या
अनंत । करिती जीवांसी बंधमुक्त । सौख्य अत्यंत देतात ॥८७॥ यांतीलचि एक साईमहंत । ऐश्वर्यवंत
श्रीमंत । परी फकीरासम आचरित । आत्मनिरत सर्वदा ॥८८॥ अनवच्छिन्न जयाची समता । मी माझें ही
नाहीं वार्ता । जीवमात्रीं सदा सदयता । भूतीं भगवंतता मूर्तिमंत ॥८९॥ सौख्यें जयासी नाही हरिख ।
दुःखे जयासी नाही शोक । सरिसे जया रावरंक । हें काय कौतुक सामान्य ॥९०॥ जयाची भ्रूविक्षेपलहरी
। क्षणांत रंकाचा राव करी । तो हा घेऊनि चौपालवी करीं । दारोदारीं हिंडतसे ॥९१॥ धन्य ते जन
जयांचे द्वारीं । बाबा होऊनि भिक्षेकरी । 'पोरी आण गे चतकुर भाकरी' । म्हणूनि पसरि निजकर ॥९२॥
घेई टमरेल एके करीं । दुजिया हातीं चौपदरी । स्वयें फिरे दारोदारीं । नियमित घरीं प्रतिदिनीं ॥९३॥
भाजी सांबारें दूध ताक । पदार्थ तितुके सकळिक । टमरेलांत ओतिते लोक । पहा हें कवतीक खाण्याचें
॥९४॥ शिजला भात अथवा भाकरी । घ्यावया पसरली चौपदरी । पातळ पदार्थ मग कैसीही परी ।
टमरेलाभीतरीं रिचविते ॥९५॥ पदार्था - पदार्थाची घ्यावया चवी । लालसा कोटूनि व्हावी । रसासक्ति

जिह्वे न ठावी । जीवीं उठावी कैसेनी ॥१६॥ झोळींत पडलें जें यदृच्छेनें । तृप्त असावें तयाच्याच सेवनें ।
 रुचकर कीं बेचव हें नेणे । चवीचि रसने नाही की ॥१७॥ प्रहर दिवसा वस्तीलागुनी । भिक्षा मागत
 प्रतिदिनीं । तेणें उदरपूर्ति करुनी । समाधानी वर्तत ॥१८॥ भिक्षा तरी काय नियमित । इच्छेस येईल तेव्हां
 मागत । कधी बारा वेळ एका दिवसांत । भिक्षेस जात गांवांत ॥१९॥ एणेंपरी जें अन्न आणीत । मशिदींतील
 कुंडींत ठेवीत । कावळे कुत्रे त्यांतचि खात । कधी न हांकीत तयांना ॥१००॥ मशीद - आंगण झाडणारी ।
 त्यांतूनि दहाबारा भाकरी । घेऊनि जाई आपुले घरीं । कोणी न वारी तिजलागीं ॥१०१॥ कुत्र्यां मांजरां
 हडहड करणें । स्वप्नांतही जो कदा नेणे । तो काय गरीब दुबळ्यां नको म्हणे । धन्यजिणें तयांचें
 ॥१०२॥ आरंभीं हा वेडा फकीर । येचि नामें जनां महशूर । तुकडे मागूनि भरी जो उदर । कैचा बडिवार
 तयाचा ॥१०३॥ फकीर परी हाताचा सढळ । निरपेक्ष आणि स्नेहाळ । बाह्य चंचल अंतरीं अचळ । कळा
 अकळ तयाची ॥१०४॥ ऐसियाही त्या कुग्रामांत । जात्या अतीव दयावंत । होते कांहीं भाग्यवंत । ते त्या
 महंत मानीत ॥१०५॥ तात्या कोते यांची आई । नांव जियेचें बायजाबाई । पार्टींत भाकऱ्या घेऊनि डोर्यीं ।
 रानांत जाई दुपारा ॥१०६॥ कोस कोस रान धुंडावें । दाट झाड झुडूप तुडवावें । वेड्या फकीरास या
 हुडकावें । पायां पडावें तयाच्या ॥१०७॥ काय तिच्या त्या सत्वाची थोरी । ओली कोरडी भाजी भाकरी ।
 रानीं वर्नीं दुपारीं तिपारीं । भरवी न्याहारी बाबांतें ॥१०८॥ ऐसें तिचें तपाचरण । बाबाही न विसरले
 आमरण । केलें तिच्या पुत्राचें कल्याण । पूर्ण स्मरणपूर्वक ॥१०९॥ उभयतां त्या स्त्रीपुरुषांचा । फकीरपार्यीं
 दृढभाव साचा । फकीरचि देव त्या उभयतांचा । भावार्थियाचाच देव की ॥११०॥ फकीरानें ध्यानस्थ असावें
 । बायजाबाईनें पान मांडावें । पार्टींतील अन्न वाढावें । खाववावें प्रयत्नें ॥१११॥ 'फकीरी अव्वल बादशाही ।
 फकीरीही चिरंतन राही । अमीरी क्षणभंगुर पाही' । सदा बाबांनीं म्हणावें ॥११२॥ पुढें बाबांनीं रान
 त्यागिलें । गांवांत येऊनि राहूं लागले । मशिदींत अन्न खाऊं आदरिलें । कष्ट चुकविले आईचे ॥११३॥
 ऐसा हा नेम तेव्हांपासुनी । जैसा चालविला त्या उभयतांनीं । तैसाचि तो तयांचे मागुनी । तात्यांनींही
 चालविला ॥११४॥ धन्य धन्य ते संत सदैव । जयांचे हृदयी वासुदेव । धन्य तया भक्तांचें सुदैव ।
 समागमवैभव ज्यां त्यांचें ॥११५॥ तात्या महाभाग्यवान । म्हाळसापतीचेंही पुण्य गहन । बाबांचे समागमाचा
 मान । समसमान भोगीत ॥११६॥ तात्या आणि म्हाळसापति । मशिदींतचि शयन करिती । बाबांचीही
 अनुपम प्रीती । दोघांवरती सारखी ॥११७॥ पूर्वपश्चिमे उत्तरेस । डोया तिघांच्या तीन दिशांस । पाय
 परस्परांचे पायांस । मध्यबिंदूस भिडविती ॥११८॥ ताणूनि ऐशिया पथान्या । गोष्टी वार्ता चालती साऱ्या ।
 एकास येतां निद्रेच्या लकेऱ्या । तयास दुसऱ्यानें जागवावें ॥११९॥ तात्या घोरुं लागतां । उठावें बाबांनीं
 अवचितां । करोनि तयांसी उलथापालथा । दाबावा माथा तयांचा ॥१२०॥ घेऊनि समवेत म्हाळसापती ।
 बिलगती दोघे तात्यांप्रती । आवळूनि धरिती पाय दाबिती । पाठही रगडिती तयांची ॥१२१॥ ऐशीं संबंध
 चवदा सालें । बाबांसर्वें तात्या मशिदींत निजले । काय भाग्याचे ते दिवस गेले । स्मरणीं राहिले अखंड
 ॥१२२॥ घरी ठेवूनियां मायबापें । बाबांच्या आवडीं मशिदीं झोंपे । प्रेम तें मापावें कवण्या मापें । मोल या
 कृपेचें कोण करी ॥१२३॥ पुढें वडील पंचत्व पावले । तात्या घर-संसारत पडले । झाले घरधनी स्वयें
 दादुले । निजुं लागले निजगृही ॥१२४॥ असो ऐसा निष्ठावंत भाव । तयासीचि साईचा अनुभव । अनाहूत
 उभा स्वयमेव । भक्त नवलाव पाहूं ये ॥१२५॥ तैसेचि रहात्यांत एक गृहस्थ । खुशालचंद नामें विख्यात ।
 होते बाबांचे भक्त धनवंत । नगरशेट गांवींचे ॥१२६॥ प्रसिद्ध पाटील गणपत कोते । जैसे बाबांचे फार
 आवडते । चुलते खुशालचंदांचे होते । तैसेचि बाबांतें प्रिय बहु ॥१२७॥ जरी जातीचे मारवाडी ।
 बाबांलागी मोठी आवडी । परस्परांच्या घडोघडी । भेटी सुखपरवडी ते घेत ॥१२८॥ हरीच्छेनें कांहीं काळें

। वडील शेटजी पंचत्व पावले । तरीही न बाबा विरसले । प्रेम पहिलें दुणावलें ॥१२९॥ पुढेंही
खुशालचंदांवरती । वाढत गेली बाबांची प्रीति । आदेहान्त दिवसराती । कल्याणा जागती तयांचे ॥१३०॥
कधीं गोरथीं किंवा हयरथीं । सवें घेऊनि प्रेमाचे सांगाती । तेथूनि दीड मैलावरती । रहात्याप्रती जात बाबा
॥१३१॥ ग्रामस्थ लोक सामोरे येत । ताशे वाजंत्री सवें घेत । बाबांस गांवाचे वेशीवर भेटत । लोटांगणीं
येत प्रेमानें ॥१३२॥ मग तेथूनि गांवाआंत । बाबांस समारंभें नेत । अति प्रेमें वाजत गाजत । आनंदभरित
मानसें ॥१३३॥ खुशालचंद आपुले सदनीं । बाबांस मग जात घेऊनि । तेथें अल्पाहार करवुनी ।
सुखासनीं बैसवीत ॥१३४॥ मग त्या जुन्या पुराण्या वार्ता । आठवूनि कथिती उभयतां । परस्परंच्या आनंद
चित्ता । कोणास वर्णितां येईल तो ॥१३५॥ एणेंप्रमाणें आनंद - विहार । पूर्ण होतां फळाहार । बाबा मग
स्वानंदनिर्भर । सहपरिवार परतती ॥१३६॥ एकीकडे हें रहातें गांव । दुसरीकडे तें निमगांव । या
दोहोंच्या मध्यें ठाव । शिरडी गांव वस्तीचा ॥१३७॥ जरी या मध्यबिंदूपासून । या दोन गांवांबाहेर प्रयाण ।
स्थूळ देहें केलें न अनिर्वाण । तरी तयां जाण सर्वत्र ॥१३८॥ नाहीं इतर कोठें प्रयाण । नाहीं अग्निरथाचें
दर्शन । तरी त्या रथाचें गमनागमन । वेळ प्रमाण त्यां ठावें ॥१३९॥ साधावया गाडीची वेळ । भक्तांनीं
करावी तयारी प्रबळ । आज्ञा मागूं जातां जवळ । म्हणावें उतावीळ कां झालां ॥१४०॥ बाबा न करितां
आतां तांतडी । चुकेल माझी मुंबईची गाडी । नोकरीवरी येईल धाडी । साहेब काढील मजला कीं ॥१४१॥
साहेब येथें नाहीं दुसरा । कशास व्हावी इतुकी त्वरा । जा खा भाकर तुकडा जरा । जाई दुपारा जेवुनी
॥१४२॥ ऐसी कोणाची आहे प्राज्ञा । कीं त्या वाणीची करील अवज्ञा । लहाना थोरा शहाण्या सुज्ञा ।
अनुभवविज्ञान सकळां हें ॥१४३॥ ज्यानें ज्यानें आज्ञा मानिली । गाडी तयाची कधीं न चुकली । परी
जयानें ती अवमानिली । प्रचीती घेतली रोकडी ॥१४४॥ एकामागून एक अभिनव । संख्याविरहित ऐसे
अनुभव । अनेकांचे अनेक अपूर्व । संक्षेपपूर्वक सांगेन ॥१४५॥ हेमाड साईपदीं शरण । पुढील अध्यायीं
हेंचि निरुपण भक्त परततां गांवालागून । बाबांचें आज्ञापन हों लागे ॥१४६॥ आज्ञा होई तो तो जाई ।
आज्ञा नाहीं तो तो राही । अवमानितां पडे अपायीं । पुढील अध्यायीं दिग्दर्शन ॥१४७॥ तैसेंचि मधुकरी
वृत्तीचें धारण । साईस किमर्थ भिक्षान्नसेवन । पंचसूनादि पातकक्षालन । कथानिरुपण पुढारा ॥१४८॥
म्हणूनि श्रोतयां चरणीं प्रार्थना । करितों आग्रहें क्षणक्षणा । कराया साईचरित्र-श्रवणा । निजकल्याणाकारणें
॥१४९॥ स्वस्ति श्रीसंतसज्जनप्रेरिते । भक्तहेमाडपंतविरचिते । श्रीसाईसमर्थसच्चरिते । श्रीसाईसमर्थावतरणं
नाम अष्टमोध्यायः संपूर्णः ॥

॥श्रीसद्गुरुसाईनाथार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु॥